

OVER SKIGARD`N

Utgiver: Landbruksforvaltningen i Folldal kommune
Enhet for Teknisk, Landbruk og Utvikling
Nr. 3/2021 Desember

Landbruksforvaltningen i Folldal Kommune

Telefon: 62 49 10 00,

Epost: postmottak@folldal.kommune.no

Nettside: www.folldal.kommune.no

Landbrukskontoret ønsker alle brukere i Folldal, andre samarbeidspartnere og kontakter en god jul – og håper på et godt år i 2022!

Innhold

1. KOMMENTAR FOR EGEN REGNING	2
2. LANDBRUKSPERSONELL I FOLLDAL KOMMUNE	3
3. RESULTAT TILLEGGSFORHANDLINGER ETTER KOSTNADSØKNINGER	4
4. INVESTERINGSMIDLER TRADISJONELT LANDBRUK 2022	4
5. GJERDEAKSJONEN	5
6. FORVALTNINGSKONTROLL	5
7. JORDSMONNSKARTLEGGING	6
8. SØKNADSPLIKT OPPDYRKINGER ELLER FJERNING AV KANTSONER TIL DYRKA MARK 6	
9. TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER	8
10. GJØDSLINGSPLAN – IGJEN !	8
11. AVLØSERUTGIFTER FERIE OG FRITID 2021 – DYR PÅ BEITE-ETTERREGISTRERING- frist 10. JANUAR 2022	9
12. SMIL - 12. JANUAR - MELDEFRIST FOR STØRRE PROSJEKTER	10
13. REGIONAL KLIMA- OG ENERGIPLAN	11
14. TILTAK I LANDBRUKET – KLIMASMART LANDBRUK	11
15. TILSKUDDSKALENDER 2022	12

1. KOMMENTAR FOR EGEN REGNING

v/jordbrukssjef Bjørn Gussgard

Vi er inne i en ustabil tid der lite er sikkert og mye endrer seg på kort tid. Ikke minst så gjelder det for landbruket. Mange av gardbrukerne i Folldal og andre plasser opplever for tida stor uvisshet rundt sin økonomi.

På den positive sida så har Covid 19 så langt vært en «game changer» i forhold til det som så ut som en av de største utfordringene for bare to år siden med overproduksjonsproblemene og synkende forholdstall på mjølkekvoter. Pr nå er reguleringslagrene for kjøtt tomme og forholdstallet på kumjølkkvotene endte på 0,99 for 2022. Gamle nedstøva begrep som norsk mat, sjølforsyning, matvaresikkerhet osv. ble plutselig litt mere moderne igjen. Og for den som driver med lokalmat eller gardsturisme vokser markedet når nordmenn skal feriere i eget land framfor å legge igjen pengene sine i «syden». Det gir noen muligheter både i forhold til kommende jordbruksforhandlinger og at en del får produsere mere enn det vi forventa for kort tid siden. Men så gjenstår det jo selvsagt å se hvor lenge slikt varer. En del av grensehandel og handelsliberalisme vil nok gli tilbake i gamle og kjente spor. Likevel vil jeg for egen regning tippe at noe av erfaringene siste to åra vil sitte igjen lenge, og at norsk matproduksjon og annen gardsbasert næring har bedre muligheter på litt sikt etter covid19 - enn før pandemien.

Det forhindrer ikke at andre og store utfordringer har oppstått. Energikrisa i Europa kombinert med en tørr sommer i Sør Norge har gitt en stor økning i strømpris. For oktober og november

2021 har både bønder og andre folk betalt 2-3 ganger prisen pr kwh som var i 2020. Den samme energikrisa har medført at nitrogenet i kunstgjødsla blir dyrere å produsere, skaper mangel på kunstgjødsl i markedet, og gjør at Yara kan gjøre store påslag. Også for kunstgjødsl er prisene nå i desember 2021 over dobbelt så høye som forrige året. Det kom et stort påslag på slutten av november og en del tror det vil komme ytterligere påslag fra 1. januar. Tilleggsforhandlingene mellom avtalepartene i jordbruksoppgjøret 28. oktober skulle kompensere for økte kostnader på bygningsmaterialer og kunstgjødsl slik det så ut på den datoen. Prisøkning på gjødsl og strøm rammer de som driver størst produksjon mest, i hvert fall så lenge økte kostnader pr dekar og pr dyr blir bare delvis kompensert.

Tilleggsforhandlingene ga 53 kroner pr dekar i ekstra arealtilskudd, mens en normal kunstgjødslkostnad med to slårter etter desember prisene kan ha økt med 200 kroner pr dekar sammenligna med fjoråret. Når ting skifter såpass fort kan ingen si med stor sikkerhet hva som er situasjonen et halvt eller ett år fram i tid. Norge ønsker å ha et landbruk i framtida, og da vil ting kunne skje etter hvert. Men med så raske endringer kommer alt av tiltak «bakpå».

Så hva gjør vi akkurat nå? Min anbefaling er å følge egen utvikling på likviditet nøye. Blir likviditeten vanskelig så ta kontakt med bank, regnskapskontor eller landbrukskontor framfor å gå med problemene alene. Samtidig bør mange ha litt is i magen. I fjor var i fjor, nå er nå og neste år er neste år. En bonde er i stor grad prisgitt rammebetingelsene som kommer fra jordbruksforhandlingene og fra landbrukspolitikken, men er samtidig en selvstendig næringsdrivende som også må bære konsekvensene av egne avgjørelser. Strøm må de aller fleste ha i sin produksjon og det samme gjelder for de aller fleste for kunstgjødsl. I noe grad kan det være mulig å økonomisere med disse innsatsvarene uten de store investeringene. Og en del investeringer på egen energiproduksjon og mere effektiv utnyttelse av husdyrgjødsla vil kunne bli mere lønnsomt dersom dagens bilde fortsetter. Mitt råd er å ha gode regnestykker bak slike investeringer basert på langsiktige prognoser, og ikke ta for kjappe avgjørelser. Langsiktige investeringer bedrer sjelden likviditeten på kort sikt, men kan dersom regnestykket holder mål være lønnsomt i det lange løp.

2022 blir et spennende år for norsk landbruk og for fjellandbruket i Folldal, vi får håpe at 2022 tipper i vår retning etterhvert som begivenhetene skrider fram.

2. LANDBRUKSPERSONELL I FOLLDAL KOMMUNE

Akkurat nå har alt personell pålagt hjemmekontor ut året på grunn av smittesituasjonen nasjonalt med covid 19. Om dette fortsetter inn i 2022 vet ingen pr nå. Vi kan stille på befaringer og gardsbesøk ved behov, er tilgjengelig i arbeidstida på telefon, men er inntil videre ikke å treffe på kommunehuset.

-Bjørn Gussgard, jordbrukssjef, vanligvis ikke tilstede fredager,
bjorn.gussgard@folldal.kommune.no

-Anita Tellebon, fagkonsulent landbruk, anita.tellebon@folldal.kommune.no

-Synnøve Steien Bakken, fagkonsulent landbruk, synnove.s.bakken@folldal.kommune.no

-Anders Jensen, skogfaglig kompetanse som leies av Fellesforvaltningen Alvdal/Tynset, vanligvis kontordag i Folldal annenhver tirsdag (partallsuker).

anders.jensen@alvdal.kommune.no. For øvrig er det bare å kontakte Anders på kontoret på Storsteigen telefon 62 48 90 60 / 47 79 15 17.

3. RESULTAT TILLEGGSFORHANDLINGER ETTER KOSTNADSØKNINGER

Partene i jordbruksoppgjøret ble 28. oktober enige om at omfanget av jordbruksoppgjøret økes med 754 millioner for 2021. Det gir følgende økninger i tilskudd som vil bli utbetalt sammen med resten av PT tilskuddet i februar 2022:

Areal- og kulturlandskapstilskudd grovfor	+ 53 kroner pr dekar
Tilskudd husdyr – mjølkekyr	+440 kroner pr mjølkeku
Tilskudd husdyr – ammekyr	+110 kroner pr ammeku
Tilskudd husdyr – andre storfe	+ 28 kroner pr dyr
Tilskudd husdyr – sau	+15 kroner pr sau pr 1. mars
Tilskudd husdyr – mjølkegeit	+50 kroner pr mjølkegeit

Tilleggsforhandlingene gjaldt økte bygningsmaterial- og kunstgjødselkostnader, ut fra slik situasjonen var 28. oktober.

4. INVESTERINGSMIDLER TRADISJONELT LANDBRUK 2022

Som kjent har det vært stor etterspørsel etter Innovasjon Norge sine midler for tilskudd til investeringer tradisjonelt landbruk i Innlandet fylke. Samtidig har løsdriftskravet for storfe skapt store behov for midler nå i åra fram mot 2034. Konsekvensen for 2021 ble at prosjekter med ombygging fra båsfjøs til løsdrift stakk av med største delen av potten, og at det i mindre grad ble midler til andre typer prosjekt.

Det er en del som er nytt for 2022:

- Hurdals plattformen har kommet fram til 200 millioner ekstra til investeringsmidler tradisjonelt landbruk allerede for 2022. Det medfører at Innlandet trolig får 30-40 millioner ekstra å rutte med.
- Ombygginger fra båsfjøs til løsdrift for storfe gis anledning til å sende inn søknaden allerede nå i 2022. Begrunnelsen er at disse prosjekta skal få en tidlig avklaring for å gjøre det enklere med byggestart kommende vår.
- Øvrige prosjekter må vente til 01.01.2022 med å sende inn søknad.

For 2021 var det 3 prosjekt i Folldal som fikk innvilget tilskudd til ombygging fra båsfjøs til løsdrift. Samtidig var det 3 gode prosjekt innenfor andre typer ombygginger og utbygginger som dessverre fikk avslag på grunn av knapphet på midler.

Fortsatt forventes mye søknader i forhold til tilgjengelige midler for 2022. Kan hende vil de ekstra 200 millionene til investeringer gi litt bedre sjanse for enkelte av de prosjekta som ellers ikke ville blitt prioritert grunnet knapphet på midler. Økte byggekostnader vil muligens også kunne medføre noe færre søknader enn ellers.

Den som har planer om å søke Innovasjon Norge om tilskudd til investeringer for 2022 bør ta kontakt med landbrukskontoret snarest. Ombygginger til løsdrift kan da søke allerede før årsskiftet, mens øvrige prosjekt bør prøve å få inn søknaden så tidlig som mulig på nye året og i hvert fall i løpet av januar måned.

5. GJERDEAKSJONEN

Bilde: Mye gjerdemateriell ble innlevert til Follidal Bondelag sin årlige metallskrotinnsamling. Bildet er tatt på oppsamlingsplassen på Krokhaug.

En god del har skjedd med gjerdeaksjonen gjennom 2021.

Det ble informert om kampanjen både i Over Skigard'n, på nettsider og i media. Vi fikk med oss at mange gjorde mye, både med istandsetting av gjerder og opprydding av gjerder som ikke lenger har noen funksjon.

Både landbrukskontoret og fjellstyret har i tillegg hatt befaringer. Fjellstyret sitt personell har gjort registreringer i statsallmenningen og landbrukskontoret på øvrige arealer. Vi har prioritert de områdene som i størst grad brukes av beitedyr.

Inntrykket er at det er mye bra gjerder, men dessverre også en del gjerder som slettes ikke er bra. Trolig vil vi fortsette med registreringer av dårlige og farlige gjerder neste år.

Vi er nå litt i tenkeboksen på hvordan vi skal formulere et brev ut til grunneiere der vi har funnet farlige gjerder. Gjerdeplikta mot utmark og gjerdehold for øvrig er privatrettslig etter grannegjerdeloven. Landbrukskontoret kan henstille

til at ting gjøres, men har ikke myndighet til å kreve det. De mest alvorlige tilfellene som i størst grad er til fare for bufe eller vilt vil bli vurdert oversendt til Mattilsynet. Mattilsynet kan gi pålegg etter dyrevelferdsloven.

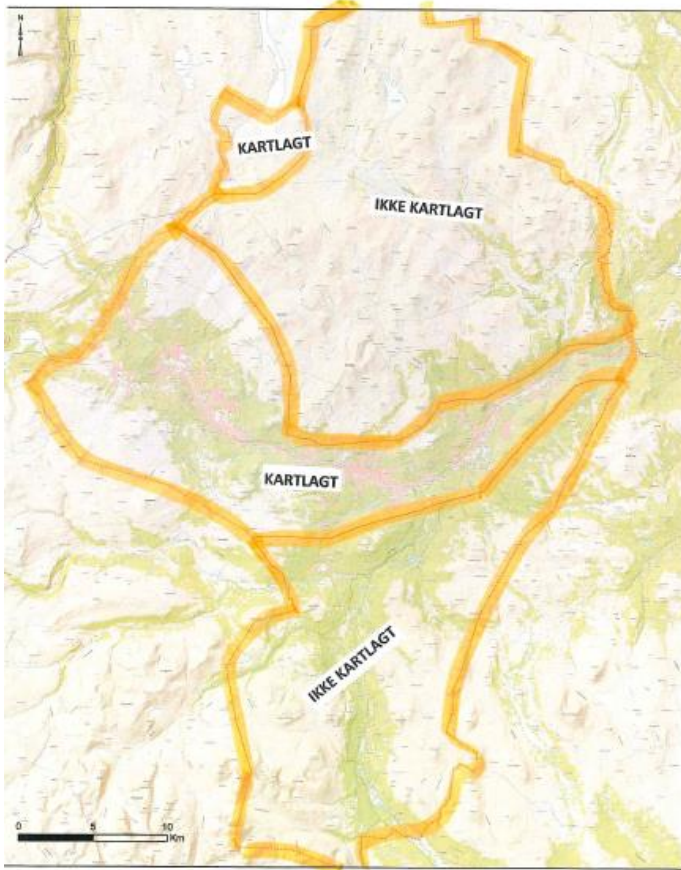
6. FORVALTNINGSKONTROLL

Hvert år skal Statsforvalteren gjennomføre forvaltningskontroll på 20% av kommunene i Innlandet fylke innenfor landbruk og forvaltning av tilskuddsordninger. Nå i høst var det landbruksforvaltninga i Follidal sin tur. Tema for forvaltningskontrollen for 2021 var hvordan kommunene praktiserer avkortinger ved feilopplysninger på søknader om produksjonstilskudd, RMP og tilskudd til avløsning under sjukdom. Kontrollperioden var saker behandla i 2019, 2020 og 2021.

Rapporten på forvaltningskontrollen vil etter hvert bli offentlig. Pr nå har vi bare en foreløpig rapport. Slik det ser ut pr nå er merknader fra Statsforvalteren at vi i noen tilfeller skulle gjennomført større og mere omfattende avkortinger i tilskudd ved blant anna feil opplysninger på dyretall og gjødselplaner/jordprøver som ikke tilfredstilte krav. Videre må vi på noen punkter jobbe med bedre maler for forhåndsvarsler ved vurderinger på avkorting av tilskudd

og i ennå større grad dokumentere skriftlig de avgjørelser som blir tatt underveis i saksbehandlingen. Når rapporten blir endelig, vil vi se på hva vi må gjøre for å tilpasse vår praksis der det er merknader.

7. JORDSMONNSKARTLEGGING

Som kjent ble jordsmonnskartlegging gjennomført i Folldal i sommer. Kartleggingene ble gjennomført i to bolker, på forsommeren og mot høsten. Kartleggingsteamet fra NIBIO rapporterer at de har blitt godt mottatt overalt i Folldal, og er godt fornøyd med det de har fått gjennomført.

Alt i alt har NIBIO kartlagt cirka 23 km² av totalt cirka 27 km² med fulldyrka og overflatedyrka areal i Folldal. Det som er kartlagt er avmerka på kartet. Som man ser er dessverre Atndalen sør for Fallet og mesteparten av seterområdene ikke kartlagt. Neste innsats med jordsmonnskartlegging i Nord Østerdal vil bli først Os kommune, og deretter øvrige nabokommuner. I alle kommuner vil det bli igjen noen ikke kartlagte områder. Men gjennomførte kartlegginger vil forhåpentligvis ha overføringsverdi til ikke kartlagt areal.

NIBIO opplyser at digitalisering av de kartleggingene som er gjennomført vil være fullført i februar eller mars 2022. De vil deretter være tilgjengelige via NIBIO sine digitale løsninger og vil også inngå i klimakalkulatoren for hvert enkelt gardsbruk. Mest sannsynlig vil det bli et åpent møte i mars eller april der NIBIO presenterer resultatene fra jordsmonnskartlegginga i Folldal for 2021 og hva dataene kan brukes til.

8. SØKNADSPLIKT VED OPPDYRINGER ELLER FJERNING AV KANTSONER TIL DYRKA MARK

Vi minner om regelverk i forhold til oppdyrking av kantsoner eller åkerholmer til dyrka jord. Dyrka jord kan ikke utvides uten at det foreligger tillatelser. Gjennomføring av slike tiltak uten at tillatelser er innhentet før arbeidet igangsettes, skal føre til blant annet avkorting i produksjonstilskudd, og vil i noen tilfeller også kunne få konsekvenser utover dette.

Som regel går det greit med nødvendige tillatelser når formålet er å få til mere rasjonell arrondering og bedre drift. Problemene oppstår dersom tiltaka gjennomføres uten at dette

ordnes på forhånd. Det er enklere å få tillatelse enn tilgivelse, og landbrukskontoret veileder gjerne på hvordan det bør gås fram.

Forskrift om nydyrking

Etter forskrift om nydyrking skal det søkes om godkjenning av plan for nydyrking for tiltak ved:

- Opparbeiding fra udyrka mark til fulldyrka mark.
 - Opparbeiding fra udyrka mark til overflatedyrka mark.
 - Opparbeiding fra jordbruksareal som har ligget unytta i over 30 år til overflatedyrka eller fulldyrka mark.
- Med udyrka areal menes alt areal som ikke tilfredsstiller kravene til fulldyrka jord eller overflatedyrka jord.

I utgangspunktet gjelder kravet om søknad alt areal uansett størrelse, helt ned til noen få m². Det er likevel sagt som en antydning at for areal som overstiger 0,5 dekar skal det uansett søkes om godkjenning av plan for nydyrking, og for arealer mindre enn dette avhenger det litt av arealets karakter.

Det er ikke krav om søknad om godkjenning av plan for nydyrking ved opparbeidelse av udyrka mark til innmarksbeite.

Forskrift om produksjonstilskudd

Tiltak der det ikke er påkrevd med søknad om godkjenning av plan for nydyrking vil ofte kreve søknad om dispensasjon fra forskrift om produksjonstilskudd. Et vilkår for produksjonstilskudd er at det ikke skal foretas inngrep som «forringer kulturlandskapet». Eksempel på slike tiltak er:

- Oppdyrking av skogbryn
- Kantsoner og andre restarealer mot innmark
- Fjerning av åkerholmer, steingjerder og gamle rydningsrøyser
- Oppdyrking eller fjerning av ferdselsårer
- Tiltak i utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven som ikke er i tråd med godkjent tiltaksplan
- Planering av jordbruksarealer under 1 daa
- Kanalisering og lukking av elver, bekker og grøfter
- Sprøyting av kantvegetasjon og åkerholmer, med mindre dette er et ledd i skjøtselen av kulturlandskapet.

Kommunen kan forhåndsgodkjenne inngrep når annet regelverk ikke er til hinder for det og dersom det aktuelle inngrepet avhjelper betydelige driftsmessige ulemper for foretaket. Forhåndsgodkjenning skjer etter en skriftlig søknad i fritekst, og gjerne med tiltaket avmerka på kart.

9. TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Søknadsfrist 1. april 2022. Det søkes elektronisk via Altinn.

Formålet med tilskuddet er å legge til rette for best mulig utnyttelse av beite i utmark, redusere tap av dyr på utmarksbeite og fremme fellestiltak i beiteområdene.

Tilskudd kan gis til beitelag og andre former for organisert samarbeid der det drives næringsmessig beitedrift og som iverksetter investeringstiltak og/eller planleggings- og tilretteleggingsprosjekter i beiteområder.

Enkeltbrukere kan også søke, dersom det av naturgitte eller driftsmessige forhold ikke ligger til rette for samarbeid.

Folldal kommune har de siste årene fått tildelt i underkant av kr 200.000,- fra Statsforvalteren i Innlandet, til videre fordeling på lokale prosjekter.

Saltsteinsautomat

Tiltaket må ikke igangsettes før søknaden er behandlet!

På Landbruksdirektoratets nettside finner dere mer informasjon om ordningen, regelverk, om prosessen: før du søker, utfylling av søknad, behandling av søknaden, svar og utbetaling – og søknadsskjema (elektronisk): <https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/ordninger-for-jordbruk/tilskudd-til-tiltak-i-beiteomrader>

Anbefaler spesielt å lese avsnittet «før du søker» - her finner dere bl.a eksempler på hva det kan søkes tilskudd til.

10. GJØDSLINGSPLAN – IGJEN !

Det er **VIKTIG** å ha **fullstendig gjødslingsplan på plass!**

Det er viktig at foretak som søker produksjonstilskudd i jordbruket og regionale miljøtilskudd har gjødslingsplan i henhold til krav i [forskrift om gjødslingsplanlegging](#). Det er spesielt § 3 i forskriften som er av betydning.

I følge Landbruksdirektoratet og Statsforvalteren må følgende inngå i plana for at foretaket kan sies å ha en fullstendig gjødslingsplan:

- Oversikt over beholdningen av husdyrgjødsel og annen organisk gjødsel, der det er aktuelt, og hvordan dette skal fordeles (jf. § 3, 4.ledd)
- Oversikt over skiftene (jf. § 3, 2.ledd, og 5.ledd)
- Jordprøver på de enkelte skifter (jf. § 3, 3.ledd og 5.ledd bokstav b)
- Årets vekst, forventet avling og årets gjødslingsbehov (jf. § 3, 5.ledd bokstav d, e, f)

Dersom noen av disse mangler i sin helhet bør gjødslingsplanen regnes som manglende! Det betyr f.eks at hvis alle jordprøvene er for gamle regnes det som at man mangler gjødslingsplan. Jordprøver skal ikke være eldre enn 8 år (jf. § 3, 3.ledd).

Alt areal det søkes produksjonstilskudd for skal med i gjødslingsplana, også arealer definert som innmarksbeiter i gardskart.

Økonomiske konsekvenser ved mangelfull eller manglende gjødslingsplan

Konsekvenser av brudd på forskriften om gjødslingsplanlegging er at tilskudd skal avkortes. I PT-sammenheng kan det bli snakk om til dels store beløp i avkorting hvis plan mangler helt eller er mangelfull.

Normen er at det totale tilskuddet for jordbruksareal (areal- og kulturlandskapstilskuddet i PT-søknad – AK-tilskuddet) avkortes med 20 % i de tilfeller gjødslingsplan mangler/regnes som manglende. Der det konstateres at gjødslingsplana er mangelfull er normen at det skal avkortes inntil 20 % i AK-tilskuddet. I tillegg kan det bli snakk om avkorting på grunn av feilopplysninger i søknaden. Hovedregelen ved feilopplysning er at foretaket skal avkortes et beløp tilsvarende merutbetalingen.

Vinteren er forøvrig ei fin tid å få utarbeide gjødslingsplan for 2022.

11.AVLØSERUTGIFTER FERIE OG FRITID 2021 – DYR PÅ BEITE- ETTERREGISTRERING- frist 10. JANUAR 2022

Avløserutgifter som foretaket har hatt etter 15. oktober kan etterregistreres innen 10. januar 2022. I søknadsskjemaet er det tre ulike kategorier som de faktiske utgiftene til avløsning skal fordeles på, alt etter hva slags avløsning utgiftene gjelder:

- **Avløsning kjøpt fra avløserlag eller avløsering-** utgiftene skal oppgis eks. mva.
- **Lønn til ansatte avløsere som søker har arbeidsgiveransvar for** – utgifter til lønn(brutto), feriepenger og arbeidsgiveravgift.
- **Avløsning kjøpt fra andre foretak** - utgifter du har hatt til kjøp av avløsertjenester fra andre foretak, som ikke er avløserlag eller avløsering. Ved kjøp av avløsning fra andre foretak har du betalt faktura, ikke lønn, for tjenesten. Utgiftene skal oppgis eks. mva.

Det er ikke bestandig at hele beløpet (eks. mva) kan godkjennes som utgifter til avløsning **ved kjøp av avløsertjenester fra andre foretak**. Dette fordi utgifter til avløsning skal omfatte **selve** tjenesten (arbeidet) knyttet til foretakets husdyrdrift. Det gis ikke tilskudd til leie av maskiner eller annet materiell som benyttes under utførelse av en tjeneste. Derfor må det komme klart fram i fakturaen hva som er utgifter til leie av personell, og hva som er utgifter til maskinleie osv. Dvs at det må spesifiseres antall persontimer på fakturaen med en timepris og bare det beløpet kan føres opp som utgifter til avløsning i søknaden. Det beste er om fakturautsteder gjør dette, men vi godtar også egne beregninger. Etter at vi kontrollerte avløser-ordningen i fjor, har vi kommet fram til at vi godtar en timepris på maks kr 350,- ved kjøp av avløsertjenester fra andre foretak.

Eksempler på kjøp av tjenester som kan godkjennes:

Sauklipping, klauvskjæring (hele beløpet uten mva kan godkjennes).

Rundballepressing, jordarbeiding, spredning av husdyrgjødsel, vedlikeholdsarbeid på driftsbygning mv. (Spesifiser antall persontimer på fakturaen med en timepris)

Eksempler på kjøp av tjenester som ikke kan godkjennes: veterinær, rørlegger, drektighetskontroll, elektriker, service på maskinpark mv.

Dersom du er i tvil om en tjeneste kan gi grunnlag for tilskudd eller ikke, ta kontakt i god tid før søknadsfristen.

Du må kunne dokumentere at du har hatt de utgiftene til avløsning som du oppgir i søknaden.

Du trenger ikke å etterregistrere utgifter hvis du innen 15. oktober har hatt minst like store utgifter som maksimalt tilskudd og du søkte på dette på oktober.

Frist for etterregistrering av dyr som er sanket fra utmarksbeite etter 15.oktober er også 10.1.2022.

12.SMIL - 12. JANUAR - MELDEFRIST FOR STØRRE PROSJEKTER

Hvert år må kommunen sende inn budsjett til Statsforvalteren i Innlandet, over behov for SMIL-midler kommende søknadsomgang. Fristen for dette har variert noe gjennom årene, og nå er den satt til 15. januar 2022.

Med bakgrunn i dette, ønsker vi at dere som har tenkt søke SMIL-midler til større kostnadskrevende prosjekter (kostnad kr 200.000,- eller mer) melder dette til landbrukskontoret **innen 12. januar 2022**. Vi ønsker tilbakemelding på et grovt kostnadsoverslag og en kort beskrivelse av hva tiltaket dreier seg om.

Sendes gjerne på epost til:
anita.tellebon@folldal.kommune.no

Bilde: Geithus og kokhus i Kvitdalen

Det er sjelden kommunen får tildelt så mye som vi ønsker og budsjetterer, men det er større sjanse for mer SMIL-midler om vi har konkrete prosjekter å vise til i budsjett/plan for 2022.

Vi vil komme tilbake med mer informasjon om ordningen med SMIL-midler når den årlige søknadsfristen 15. mai nærmer seg. Det er ellers mulig å søke om SMIL-midler når som helst

framover, men du vil ikke få noe vedtak om tildeling av midler før etter søknadsfristen er ute, vanligvis i juni/juli.

Her er link til mer informasjon om SMIL og elektronisk søknad på [Landbruksdirektoratets nettside](#). Her er link til våre [lokale tiltaksstrategier for SMIL 2020-2023](#).

13.REGIONAL KLIMA- OG ENERGIPLAN

Kommunene i Nord Østerdal har gått sammen om et treårig prosjekt for å lage nye klima- og energiplaner for kommunene. Rendalen er vertskommune for prosjektet og Hanne Maageng er ansatt som prosjektleder. Det vil komme en høring på planprogrammet på nye året, til blant anna de lokale faglaga i landbruket. Det lokale landbruket oppfordres til å engasjere seg i planarbeidet.

14.TILTAK I LANDBRUKET – KLIMASMART LANDBRUK

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag inngikk en avtale med regjeringa i 2019 om å kutte klimagassutslipp og øke opptaket av karbon fra jordbruket.

[Landbrukets klimaavtale](#)

[Klimatiltak i landbruket | Statsforvalteren i Innlandet](#)

Landbrukets klimaplan 2021 – 2030

Landbrukets klimaplan er utarbeida av Norges Bondelag ut fra dette og har 8 satsningsområder:

- 1.Utrulling av klimakalulator og økt satsing på klimarådgiving.
- 2.Mer klimavennlig og bærekraftig foring, avl og friskere husdyr.
- 3.Fossilfri maskinpark.
- 4.Fossilfri oppvarming
- 5.Bedre bruk av gjødsla og god agronomi
- 6.Bruk av husdyrgjødsla som råstoff i industrielle biogassanlegg.
- 7.Bruk av jorda som karbonlager.
- 8.Ny klimateknologi revolusjonerer landbruket.

Klimarådgiving

Det gis tilskudd gjennom Regionalt Miljøprogram til å gjennomføre klimarådgiving på den enkelte gard. For å få tilskudd til klimarådgiving skal du benytte deg av rådgiver med godkjent rådgivingsopplegg. Sammen med søknad om tilskudd må du legge ved bevis for betalt rådgiving (faktura eller kvittering) og utfylt tiltaksplan. Oversikt over godkjente klimarådgivere i Innlandet fylke kan du finne her: [Klimarådgivere i ditt fylke - Landbruksdirektoratet](#)

Som du vil se er det så langt rådgivere i Norsk Landbruksrådgiving og TINE som står på lista av godkjente rådgivere for Innlandet. Lurer du på noe om klimarådgiving og tilskuddsordningen til dette – ta gjerne kontakt med landbrukskontoret.

Landbrukskontoret vil oppfordre gardbrukerne til å gjennomføre klimarådgiving. Landbruket er basert på fotosyntesen som er en fornybar prosess. Landbruket og ikke minst fjell landbruket har alle muligheter til å ta en rettmessig plass som en framtidsetta næring i «det grønne skiftet».

VIKTIGE SØKNADSFRISTER 2022 TILSKUDDS- OG FINANSIERINGSORDNINGER FOR LANDBRUKET I FOLLDAL

10. januar Frist for å etterregistrere på søknaden produksjonstilskudd pr 15. oktober. Kan etterregistrere avløserutgifter påløpt etter 1. oktober og dyr funnet igjen på utmarksbeite etter 1. oktober.
15. januar Tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak i forhold til rovviltskader (Fristen gjelder inn til Statsforvalteren)
1. mars Tilskudd til skogsbilveibygging.
15. mars Produksjonstilskudd i jordbruket.
1. april Tilskudd til tiltak i beiteområder.
15. mai Tilskudd til Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL-midler).
1. oktober Tilskudd til skogsbilveibygging
15. oktober Regionalt miljøtilskudd (RMP) – bl.a tilskudd til mjølkeproduksjon på setra, tilskudd til areal i seterområder, tilskudd til ingen jordarbeid om høsten, tilskudd til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel.
15. oktober Produksjonstilskudd i jordbruket.
Tilskudd til avløsning ferie og fritid.
31. oktober Erstatning for omfattende avlingsskader.
Meld skade til kommunen så snart som mulig – uten ugrunnet opphold!
1. november Erstatning rovdyrskade – elektronisk søknadscenter- Miljødirektoratet.
15. november Tilskudd til drift av beitelag.

Andre søknadsfrister:

- Nærings- og miljøtiltak i skogbruket, unntatt veier: Løpende saksbehandling fram til 15. november.
- Tilskudd til avskjæringsgrøfter og åpne kanaler der tilskuddet ikke overstiger kr 5.000 (SMIL). Løpende saksbehandling fram til 15. oktober.
- Avløsertilskudd ved sykdom m.v. - søknader kan leveres gjennom hele året. Frist for å levere søknad er 1 år etter siste dag i perioden det søkes tilskudd for.
- Erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon, inkl. erstatning nedføringskostnader m.v. som følge av radioaktivitet og tappt arbeidsfortjeneste ved måling av dyr, erstatning for sau krepert under nedforing: 6 måneder etter tiltak/hendelse. Elektronisk søknad er mulig via ELF (Landbruksdirektoratet)

Løpende saksbehandling, ingen søknadsfrist:

- Innovasjon Norge: BU finansiering til tradisjonelt landbruk og nye næringer/bygdenæringer.
- Innovasjon Norge: Lån til landbruksformål – både tradisjonelt landbruk og tilleggsnæringer.
- Kommunalt tilskudd til nydyrking.
- Tilskudd til drenering av jordbruksjord.
- TPO – tidligpensjon for jordbrukere.

NB - Oversikten er utarbeidet av Folldal kommune. Søknadsfrister kan bli endret i løpet av året. I så fall vil dette så langt råd er, bli kunngjort i "Over Skigard`n" eller på kommunens nettside. Utover det tar ikke Folldal kommune ansvar for at overnevnte frister vil gjelde.